

01.02.2023.

Министарство привреде
Кнеза Милоша 20
11000 Београд
Н/Р : Министар г. Раде Баста

ИНИЦИЈАТИВА ЗА УКИДАЊЕ ЗАТВАРАЊА ЛЕГАЛНО РЕГИСТРОВАНИХ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

На захтев великог броја домаћих привредника и предузетника, скрећемо Вам пажњу на лошу регулативу која у пракси доприноси урушавању предузетништва и гашењу легално регистрованих привредних субјеката, као и расту црног тржишта.

Проблематика: затварање легално регистрованих привредних субјеката као мера казнене регулативе чак и кад су у питању минорна неслагања или техничко административни пропусти, а не утаје пореза. Због тога делује да је систем постао једносмеран где се, са једне стране од привредника очекује да у пословању не направе ни најмању грешку, а са друге стране сведочимо чињеници да нема довољне одговорности државног апарата који треба да буде ефикасан сервис тој истој привреди, која га својим активностима и финансира и нема ефикасних механизма сузбијања црног тржишта нерегистрованих субјеката.

Порука која се на овај начин шаље је погрешна и гласи "**радите на црно - исплативије је**".

Циљ: уређен систем, праведна и градациона казнена регулатива која узима у обзир суштину изнад форме и економску моћ привредних субјеката, свеобухватна пореска политика са високим степеном одговорности државног апарата, а све са циљем да привреда и државни апарат функционишу партнерски са јасном поруком да је легалан рад пожељан и исплатив.

Алати: измена релевантних закона, професионализација кадрова у државној управи, подршка легално регистрованим привредницима и предузетницима током пословања. Потребно је да државни апарат функционише као ефикасан сервис привреди која га својим активностима и финансира.

1. Закон о пореском поступку и пореској администрацији

1.1 Уочен проблем :

Затварање живих бизниса – приметили смо да је учестала пракса да се одредбе зппа (и повезаних закона) користе као средство које одређени број инспектора пореске управе користи у циљу вршења репресије према уредно регистрованим привредницима и предузетницима и честа је ситуација да се правна неукост наведених привредних субјеката злоупотребљава тако што им се ускраћују информације о правима (супротно овом закону).

Пример је велики број објеката који се затварају на 15 дана , а затим постају предмет увлачења у коруптивне радње од стране појединих, несавесних инспектора по логици да је исплативије сарађивати на такав начин него се изложити ризику затварања на 90 дана и додатним новчаним казнама јер "увек може нешто да се нађе". Ова пракса чини штету и савесним инспекторима који поступају по законима и правилима струке јер им се урушава репутација и интегритет.

Неки од примера са терена који су нам доступни јесу примери затварања објекта на 15 дана јер је привредни субјект поседовао одлуку о депозиту на 2,000 рсд потребних за враћање кусура, али није имао код себе налог за исплату – јасно је да ту нема никакве утаје пореза. Други пример је затварање радње на 15 дана јер је члан породице предузетника био присутан у радњи и помогао око пријема робе – јасно је да се оваквим потезом крши Закон о привредним субјектима који дозвољава повремену ангажман чланова породице, што је у породичним предузетничким субјектима и логично. Трећи пример је затварање због кашњења са уплатом пазара (пазар је уплаћен девети дан уместо у року од седам дана) где је веома јасно да не постоји никаква утаја пореза . Посебно је распрострањено да се привредни субјекти из делатности угоститељства затварају за ситна неслагања код бројања, као што је на пример недостатак 2 ком пића (што може бити разбијено, али није било времена да се у току дана пише записник и сл.) или због ситних вишкова (који могу настати заокруживањем – нпр. рачун је 192 дин, а муштерија заокружи на 200 дин па се неки износ скупи у току дана), итд. Од примене новог система е фискализације имамо и примере затварања објеката из разлога што су рачуни куцани уредно кроз касу, али се нису одмах приказивали у систему – јасно је да је ово одговорност државног апарата јер је у примену пуштен систем који није довољно функционалан и који има техничких проблема, а никако не може бити у питању одговорност привредног субјекта за овакве случајеве.

Затварањем живих бизниса због минорних неслагања и техничко-административних пропуста чини се штета легално регистрованом привредном субјекту, запосленима и буџету РС.

Предлог решења:

Укидање затварања привредних субјеката, осим кад су у питању дела из домена кривичне одговорности

Циљ:

Онемогућавање коруптивних радњи по овој пракси и унапређење услова пословања за легално регистроване привредне субјекте

Двосмерност :

Одговорност мора бити двосмерна, а не по систему да за регистроване привреднике важе сва правила без права и на најмању грешку док за државни апарат и црно тржиште нема стриктне регулативе. Уколико бисмо овај принцип применили на одговорне у пореској управи, питамо се колику казну би поједини службеници требало да плате и колико година би те службе требало да буду затворене због пропуста и штете нанете буџету да се наплати нпр, порез на приходе од закупа физичких лица за који знамо да је степен наплате испод 1% (уз смањење пореза на десетак посто и позитивну кампању степен наплате би могао бити бар 70%) или због злоупотреба службеног положаја у циљу прибављања личне користи појединцима привилегованим својим политичким везама?

1.2 Уочен проблем:

Нелогична казнена регулатива - пример члан 177-179 ЗППА и пример члан 307. Закона о безбедности саобраћаја

Регистрованим привредним субјектима се у случају пропуста или кашњења у плаћању на основни дуг зарачунава камата, а затим им се врло ревносно подносе прекршајне пријаве и излажу се високим казнама чак и кад нема утаје пореза или кад су у питању административни пропусти или минорна неслагања. Нпр. евидентно је да порески обвезник који је предао пријаву има јасну намеру да порез плати и нема намеру утаје пореза. Уколико порез није плаћен на време очигледно је да постоји проблем са ликвидношћу где пореска управа треба да омогући флексибилнију отплату, а не да се примењују казнене одредбе кад се већ рачуна камата. Како је најављено последњом изменом овог закона захтев за репрограм или за прекњижавање не одлаже наплату дуга и постоји намера да се за два кашњења изриче забрана обављања делатности тј практично да се жив привредни субјекат принудно затвори. Подсећамо да је у ЗППА („Сл. гласник РС бр 80/2002 ... 138/2022) предвиђено проширење могућности изрицања казних мера забране вршења делатности у трајању од 6 месеци до три године што представља репресивну меру, а не меру унапређења привредног амбијента.

Чланом 307. Закона о безбедности саобраћаја полицијском инспектору је омогућено да оцењује да ли је ауто школа радила савесно, без јасно дефинисаних пропуста који се сматрају „несавесним“. Велика штета настаје кад се ауто школа затвара због пропуста који нису суштинског карактера (неисправност возила) него се то чини због техничко-административних пропуста по нејасним критеријумима.

Предлог решења:

Да би привредни амбијент био подстицајан, а легалан рад био исплатив потребно је изменити казнену регулативу на начин да се у свим пореским контролама и поступцима подразумева да порески службеник/инспектор има првенствено саветодавну улогу, да се код уочене неправилности оставља разуман рок за отклањање, а да се тек по поновљеној истој врсти прекршаја започиње примена казних одредби и то градационо и узимајући у обзир економску моћ привредног субјекта, што укључује изbacивање праксе да се прекршај наплаћује "не мање од 500,000 за правно лице односно 100,000 за предузетника" јер овако нешто може написати само неко ко никад није створио нову вредност ни из чега и ко нема осећај за вредност новца. Предлажемо измену члана 177 ЗППА тако да се мандатне казне које износе 50,000 рсд за предузетнике односно 250,000 рсд за правна лица, а које се односе и на прекорачења од свега једног дана по истеку опомене, **укину**, ако правно лице није ликвидно да плати доспеле обавезе, које могу настати и због кашњења у наплати фактура од стране субјекта јавног сектора.

Потребно је поштриати казнену регулативу кад су у питању пореске утаје које се врше од стране нерегистрованих субјеката - физичких лица као што су неплаћање пдв-а и царине на шверцовану робу, нерегистрована производња и продаја што се тренутно у пракси не санкционише адекватно па је вишеструко исплативије радити нелегално него легално.

Циљ:

Пословни амбијент у којем је исплативије радити као легално регистрован привредни субјекат него као нерегистрован субјект

Двосмерност:

Појачати унутрашњу контролу државних служби и казнену регулативу за државне службе које пропусти да региструју и наплате порезе од нерегистрованих субјеката као што је нерегистрована продаја преко друштвених мрежа (узимајући у обзир да смо дали предлог

решења у оквиру позива за Програм сузбијања сиве економије). Обезбедити да државни апарат захтеве за репрограм и прекњижавање решава по хитном поступку у разумном року, предвидети и спроводити санкције уколико долази до кашњења у решавању захтева регистрованих привредника.

Напомена:

Корекција у складу са горе датим предлозима и напоменама представљала би усклађивање са Уставом и то чланом 60 којим се јемчи право на рад и чланом 91 који каже да је обавеза плаћања пореза и других дажбина општа и заснива се на економској моћи обвезника

Подсећамо да су детаљни коментари поднети Министарству финансија 14.11.2022. године кроз сугестије и примедбе на нацрт закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, нацрт закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину, нацрт закона о изменама и допунама Закона о фискализацији, нацрт закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност, нацрт закона о изменама и допунама Закона о проезу на доходак грађана, Нацрт закона о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, нацрт закона о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању по позиву објављеном на сајту <https://www.mfin.gov.rs/propisi/nacrti-i-predlozi> 07.11.2022. и 08.11.2022. године

У прилогу достављамо петицију за укидање затварања легално регистрованих привредних субјеката потписану од стране више хиљада привредника и предузетника.

Контакт особе за даљу комуникацију и координацију:

1. Слађана Трајковић – заступник удружења „Заштитник предузетника и привредника Србије“. Е Mail : zastitnik.mbs@gmail.com , Tel. 062/ 38 22 43
2. Милена Амон - заступник удружења „Заштитник предузетника и привредника Србије“. Е Mail : kontakt@zastitnik-pps.rs , Tel. 063/ 33 52 66

Доставити:

- **Наслову**
- **Кабинету Владе Републике Србије**
- **Министарству за државну управу и локалну самоуправу**
- **Министарству финансија**

Прилог: петиција „Не затварај!“

https://www.peticije.online/za_ukidanje_zatvaranja_legalnih_biznisa_na_1590365_dana

ПОТПИСНИЦИ ИНИЦИЈАТИВЕ

- Удружење “Заштитник предузетника и привредника Србије”
- Унија послодаваца Зрењанин
- ТАС – Удружење туристичких агенција Србије
- Унија послодаваца Војводине
- Рачуноводствена комора Србије
- Привредна комора ауто школа Србије
- Форум привредника Чачак
- Удружење “Маме су закон”
- Асоцијација независних туристичких агенција Србије АНТАС
- Унија сервисера климатизације Србије
- Удружење угоститеља Аранђеловца
- Удружење угоститеља “Константин” Ниш
- Удружење предузетника и занатлија Ниш
- Удружење угоститеља Санцака
- Удружење угоститеља Велика Плана
- Удружење “Интернет радници Србије”
- Опште удружење предузетника Кула
- Удружење ИРС – Интернет радници Србије
- Неформално удружење угоститеља Краљева
- Неформално удружење „Предузетници Западног Балкана“

ЗАШТИТНИК
ПРЕДУЗЕТНИКА И
ПРИВРЕДНИКА СРБИЈЕ

УНИЈА ПОСЛОДАВАЦА ВОЈВОДИНЕ

УНИЈА ПОСЛОДАВАЦА СРБИЈЕ

ПРИВРЕДНА КОМОРА
АУТО ШКОЛА СРБИЈЕ

www.autoskolesrbije.org E-mail: office@autoskolesrbije.org, tel: 063/474-034; 063/111-70-83; 025/772-711; faks 025/780-520
MB 28769466; PIB 108019082; TR EFG 250-2180000125760-17

FORUM
ПРИВРЕДНИКА ЧАЧКА

УНИЈА ПОСЛОДАВАЦА СРБИЈЕ
ПОСЛОДАВЦИ ЗРЕЊАНИНА

OPŠTE UDRUŽENJE PREDUZETNIKA KULA
Svetozara Markovića br.5
Kula 25230 telefon: 025/723-399
web sajt: www.preduzetnicikula.com

Маме
су закон!

